

RETNINGSLINJER FOR FORSKNINGSSENTRE FOR MILJØVENNLIG ENERGI (FME) VED NMBU

Retningslinjene gjelder Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) innvilget av Norges forskningsråd og der NMBU er vertsinstitusjon.

Retningslinjene skal:

- Sikre at FME er godt forankret i universitets- og fakultetsledelsen
- Klargjøre roller og ansvarsdeling mellom universitetsledelsen, vertsfakultet og involverte samarbeidspartnere
- Tydeliggjøre at FME har faglig og styringsmessig selvstendighet
- Klargjøre hvordan FME inngår som en integrert del i NMBUs organisasjon
- Klargjøre økonomiske forpliktelser

Disse retningslinjene utfyller retningslinjer fra Norges forskningsråd for FME av desember 2014. Se vedlegg.

1. BAKGRUNN

1.1. FME ved NMBU må til enhver tid følge og etterleve retningslinjer og krav gitt av Norges forskningsråd for FME.

1.2. FME ved NMBU er et tidsbegrenset forskningssenter knyttet til NMBU som vertsinstitusjon og prosjektansvarlig. Det enkelte FME skal ha et navn som gir en faglig forståelse av hva senteret arbeider med.

1.3. FME skal profileres utad av NMBU, involverte fakulteter og eventuelle eksterne samarbeidspartnere og markedsføres som et Forskningscenter for miljøvennlig energi.

FØLGENDE MÅ VÆRE AVKLART FØR SØKNAD SENDES:

- Overordnede vilkår og rammer for lokalisering av senteret skal være avklart med vertsfakultet og NMBU før søknad sendes
- Bidrag (egeninnsats og/eller midler) som de enkelte partnerne skal yte til senteret skal være avklart før søknad sendes

2. ORGANISERING

2.1 FME skal være tilknyttet et vertsfakultet på NMBU.

2.2. NMBU som vertsinstitusjon, vertsfakultetet og samarbeidspartnerne skal inngå en konsortieavtale etter veiledende mal og retningslinjer gitt av Forskningsrådet jfr. *Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) - Krav og retningslinjer*. Konsortieavtalen

skal oversendes Norges forskningsråd til orientering og vedlegges kontrakten som inngås mellom Forskningsrådet og NMBU om etablering og drift av senteret. Konsortieavtalen regulerer organiseringen og gjennomføringen av samarbeidet i konsortiet, samt rettigheter og plikter mellom konsortiedeltakerne.

2.3. FME forutsetter at bedrifter og offentlige institusjoner deltar i sentrenes virksomhet (kalt «*brukerpartnere*»). Sentrenes forskningsresultater og kompetanse skal skape grunnlag for utvikling, innovasjon og verdiskaping hos brukerpartnerne. Brukerpartnerne skal delta i senterets styring, finansiering og forskning, og må ha evne til å utnytte avansert forskning i utviklingen av sin virksomhet.

Hvert senter skal som hovedregel ha minst 3 brukerpartnere og det må alltid være bedrifter med som partnere. Foruten «*brukerpartnere*» (obligatorisk) kan en FME samarbeide med en eller flere forskningsinstitusjoner eller organisasjoner (kalt «*forskningspartnere*») for etablering, drift og finansiering av senteret.

2.4. Hver FME skal opprette et FME-konsortium bestående av NMBU representert ved vertsfakultetet, brukerpartnere og eventuelle forskningspartnere (betegnet som «*konsortiedeltakere*»). Konsortiedeltakerne skal bidra med egen forskningsinnsats og/eller finansielle ressurser i samsvar med finansieringsplanen og konsortieavtalen for senteret. Deltakere i konsortiet kan endres jfr. Forskningsrådets krav og retningslinjer for FME.

2. 5. FME skal, etter prinsipper gitt i disse retningslinjene, være faglig og styringsmessig selvstendig i forhold til vertsfakultetet og interne og eksterne samarbeidspartnere.

2.6. FME skal ha en senterleder, som har ansvar for daglig drift av senteret. Senterleder skal primært være tilsatt ved NMBU. Senterlederen skal, innenfor rammen av prosjektbeskrivelse, finansieringsplan, kostnadsplan og konsortieavtalen, ha stor selvstendighet i faglig sammenheng og i organisering, drift av senteret og i spørsmål som gjelder rekruttering av personale til senteret. Senterlederen og medlemmene av en eventuell ledergruppe utpekes av NMBU i samråd med deltakerne i FME-konsortiet. Senterleders funksjonstid er lik senterets funksjonstid (fem pluss tre år).

3. STYRE OG LEDELSE

3.1. Senteret skal ha et eget styre bestående av representanter for deltakerne i FME-konsortiet. Styret skal bestå av minst 3 representanter fra brukerpartnerne. Styret skal ha representanter fra samarbeidende fakulteter ved NMBU og kan ha representanter fra eksterne forskningspartnere. Dekanen ved vertsfakultetet skal ha styreplass. Representantene for brukerpartnerne skal ha flertall i styret. NMBU utpeker styreleder i samråd med vertsfakultetet. Senterleder er sekretær og saksansvarlig overfor styret. Representantene fra de samarbeidende fakultetene, brukerpartnerne og forskningspartnere oppnevnes av de respektive fakultetene og institusjonene.

3.2. Styrets funksjonstid følger senterets funksjonsperiode e.g. første periode 5 år og i andre periode 3 år.

3.3 Styret skal sikre at samspillet mellom senter, vertsinstitusjon og samarbeidspartnere i FME-konsortiet fungerer på en god måte og spesielt bidra til at vertsinstitusjonen gjennom sin representasjon i senterets styre og gjennom senterets ledelse kan påvirke forhold som har betydning for samvirket mellom senteret og vertsinstitusjonen. Styret skal bl.a. sikre at det ikke treffes vedtak som griper inn i vertsinstitusjonens ansvarsområde.

3.4. Senterstyret skal påse, beslutte og gjennomføre tiltak som gjør at prosjektets hovedmål, delmål, framdriftsplan og formidlingsplan følges opp og gjennomføres som beskrevet i prosjektbeskrivelsen, i kontrakten med Norges forskningsråd, konsortieavtalen og innenfor gitte budsjett- og tidsrammer. Senterstyret skal kvalitetssikre årlige rapporter til Norges forskningsråd. Senterstyret skal hvert kalenderår behandle og godkjenne regnskap, budsjett og arbeidsplan og påse at framdriften samsvarer med kontrakten mellom NMBU og Forskningsrådet, samt konsortieavtalen. Regnskap og årsrapport for FME inngår som underlag for universitetsledelsens årlige styringsdialoger med enhetene.

3.5. Senterets ledelse, styreleder og fakultetsledelse ved vertsfakultetet og samarbeidende fakulteter ved NMBU møtes minst en (1) gang årlig for å drøfte og vurdere samhandlingen mellom partene og senteret, samt foreslå og iverksette tiltak som bidrar til et velfungerende og effektivt samarbeid. Senteret kan vurdere å innkalle alle partnerne i senteret, interne og eksterne, til et drøftingsmøte en eller to ganger i året.

4. LOKALISERING

4.1. FME kan bestå av forskningsgrupper som er samlokaliserte eller være et «virtuelt» senter med ulik geografisk plassering av grupper eller partnere. Uavhengig av lokalisering, skal senteret ha effektive opplegg for kommunikasjon og utveksling av personell mellom de ulike delene av senteret.

5. ADMINISTRASJON

5.1. Senteret kan, etter avtale, benytte administrative tjenester fra vertsfakultetet. Senteret skal ha en administrativ leder. Personalkostnader knyttet til administrativ leder dekkes av FME. Vertsfakultetet avsetter administrative ressurser for å betjene senteret, etter samme norm som andre forskningsprosjekter. Dette gjelder ressurser som bistand til senterleder når det gjelder økonomi- og regnskapstjenester, ekspedisjon, post, rekvisita, IT-tjenester og andre relevante administrative tjenester jfr. konsortieavtalen.

5.2. I tilfeller der flere involverte fakulteter bidrar med administrative tjenester til senteret, avtales dette mellom fakultetene og senteret.

6. FINANSIERING

6.1. Senteret skal ha en årlig grunnbevilgning over NMBUs budsjett på 0,5 million kroner. Størrelsen på NMBUs bidrag kan vurderes ut fra NMBUs andel av budsjettet til FME-en. Beløpet reguleres årlig med den lønns- og priskompensasjon som blir gitt i statsbudsjettet for det året tildelingen gjelder. Midlene forutsettes brukt til å sikre tilstrekkelig ledelse og administrativ støtte til senteret. Senteret finansieres etter denne modellen de første fem år av senterets levetid, med mulighet for bevilgning for ytterligere tre år. Størrelsen på grunnbevilgningen for siste treårsperiode skal behandles av Universitetsstyret i ordinær budsjettbehandling. Bevilgningen til FME opphører når finansiering fra Forskningsrådet bortfaller.

6.2. Senteret skal tildeles tre (3) rekrutteringsstillinger fra NMBU. Fakultetene på NMBU som er partnere i senteret skal yte en (1) rekrutteringsstilling hver til senteret.

6.3. Senterets behov for infrastruktur dekkes av deltakende fakulteter ved NMBU tilsvarende «vanlige» forskningsprosjekter. Kostnader ved eventuelle infrastrukturtiltak (eks. ombygging av lokaler, vitenskapelig utstyr, IT o.l.) dekkes av de deltakende fakulteter. Infrastruktur kan også dekkes av eksterne samarbeidspartnere.

6.4. For midlertidig vitenskapelige tilsatte (eks. stipendiater, postdoktorer, forskere, professor) finansiert av senteret, betaler senteret drifts- og reisemidler.

6.5. Senteret skal tilby delvis frikjøp fra undervisning for sentrale forskere, i samsvar med budsjettet og avtalen med Forskningsrådet. Frikjøpet avgjøres av dekanen, i samråd med, og ut fra rimelige hensyn til senterets, instituttets og universitetets behov. Frikjøp for et semester, skal avtales senest i det foregående semesteret før undervisningsplanen blir fastlagt.

6.6. Senteret betaler kostnader ved utlysning, rekrutteringstiltak, intervjuer, honorar til eksterne medlemmer av bedømmelseskomité, tiltak for nytilsatte m.m.

7. BEMANNING OG ARBEIDSGIVERANSVAR

7.1. NMBU har arbeidsgiveransvar (inkl. personalansvar) for fast tilsatte (vitenskapelige, teknisk og administrativt tilsatte) og midlertidige ansatte som tilhører senteret. Dette gjelder uavhengig om vedkommende har sin arbeidsplass i senteret, ved vertsfakultet eller ved andre fakulteter på NMBU. Senteret skal ikke ha arbeidsgiveransvar.

7.2 Medarbeideres sentertilhørighet avgjøres ved opprettelsen av senteret og ved nytilsetting. Medarbeidere kan også få sentertilhørighet i funksjonsperioden. Utover det som er nedfelt i konsortieavtalen, kan senterleder og dekan ved vertsfakultetet avklare sentertilhørighet i samråd med andre involverte fakulteter ved NMBU og med eksterne samarbeidspartnere.

7.3. Senterleder har daglig og faglig lederansvar for personer tilknyttet senteret som finansieres med mer enn 50 % av prosjektmidler fra senteret. For personale som er

tilknyttet senteret, men finansieres med mindre enn 50 % av prosjektmidler fra senteret, har arbeidsgiver for vedkommende det daglige lederansvaret.

7.4. Tilsetting av stillinger i senteret skal følge NMBUs personalreglement.

8. SENTERETS FUNKSJONSTID

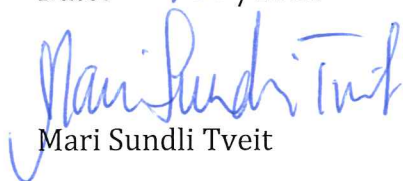
8.1. FME har i utgangspunktet en funksjonstid på åtte år. Det vil i regi av Norges forskningsråd skje en evaluering av senteret ved om lag fire år etter oppstart. Dersom evalueringen faller negativt ut, skal senteret avvikles fem år etter oppstart. Ved positiv evaluering får senteret forlenget sin funksjonstid til åtte år.

8.2. FME inngår som del av en langsiktig strategi for å styrke og utvikle forskningen ved NMBU. NMBU ønsker å vurdere muligheten for å videreføre hvert enkelte FME som et senter etter åtte år, forutsatt at senteret har vist svært gode resultater og har blitt et senter med et nasjonalt og internasjonalt renommé innenfor sitt fagområde. En eventuell videreføring av senteret etter åtte år baseres på en ekstern evaluering av senteret og forutsetter fortsatt ekstern finansiering, tilslutning fra vertsfakultet, samarbeidende partnere og vedtak i Universitetsstyret. Ved videreføring plasseres aktivitetene i universitetets gjeldende struktur. Videreføring vedtas for en tidsbegrenset periode.

8.3. Når finansieringen fra Forskningsrådet bortfaller, skal vertsfakultetet og eventuelt samarbeidende fakulteter påse at mastergrads- og doktorgradsstudenter får anledning til å gjennomføre og avslutte sine studier som planlagt.

Retningslinjene godkjent

Dato: 29/06/2016

Mari Sundli Tveit

Rektor

